

Verkamannafylkingin

Nýggj Fylking — nýggjur politikkur

Eini høvundur tók nakað so-leiðis til: „Hvat skal en spurv í tranedans?“ — Hetta til at vísa á, at eisini tað, sum lítið ella smátt er, hevur sín tilveruæt og sín týðning fyri heildina.

Hetta kann nýtast um til dømis norðurlond í Europa, um Europa í altjóðahøpi — ella um Føroyar í danska ríkinum.

Ja, hvat skal ein smáfuglur í stórflugameingi? — Hvønn leiklut hava Føroyar í hinum áður so stóra danska ríkinum?

Svarið kenna øll: Lítið og einki. — Tí eiga vit sum skjótast at sleppa okkum burtur úr sokallaða ríkisfelagsskapinum.

Smáflokkar

Men myndin um titlingin í tranadans kann eisini nýtast í flokspolitiska leikinum í Føroyum — longur er ikki neyðugt at fara.

Hvat hevur flokkur sum Verkamannafylkingin at gera í glantrileiki stóru flokkanna? — Hevði tað ikki verið nógv betur at latið tey fyra klombrini, sum onkur í markleysum frekleika loyvir sær at kalla stóru flokkarnar her á landi, sloppið at tiggjað sær, sum tey vildu?

Vit halda ikki! — Vit halda ikki, at stórvegis munur hevur verið á hesum flokkum seinastu nógvu árin.

Allir tøva teir og standa í stað. — Allir eru teir læstir í eini ónýtiliga vónleysari politiskari skipan. Ein skipan, sum teir annaðhvørt hava verið við til at leggja til rættis ella seinni hava givið seg undir. — Allir virka og trívast frálíka væl í tí ólaga, sum valdar á øllum økjum í føroyska samfelagnum. — Og allir hava teir samstarva frálíka væl, letur tað til. — Men ússalig eru úrslitini. Tað gongur sjón fyri søgn!

At teir so fjórða hvørt ár gera eitt hirs og manna seg upp, munnu tey fægstu taka fyri fult.

Broyting

Tað eru ikki smáflokkar sum Fylkingin, ið skulu lastast fyri flokjaliga politikkini í Føroyum. Tað er tvørtur ímóti dugna-, evna- og máttloysi stóru flokkanna, sum hava elvt til, at fólk taka saman lógvatøkuttan fyri hesar stórnaðu flokkar.

Nýggja Fylkingin snýr sær til teirra, sum eru troytt, vónbrotin og misnøgd við gomlu vinstriflokkarnar. — Nýggja Fylkingin snýr sær til teirra, sum annars høvdu

— Ið hvussu er ikki so, sum væntast kundi av gabbinum.

Grundarlæg

Verkamannafylkingin hevur lagt sær nær at kanna upp- og innihald tjóðskapar-rørslunnar í Føroyum, og hvussu hendaan rørsla hevur ment seg, ja, og vikast ymiskar vegir. Men eisini, hvussu hendaan rørsla fyri føroyskum máli, føroyskum samleika, føroyskum siðarvi hevur verið nýtt — og stundum misnýtt — í flokspolitiska spælinum.

Somuleiðis hevur Fylkingin lagt sær í geyma fram-tøk og kor føroysku verkamannarørslunnar, síðan Føroya Fiskimannafelag varð stovnað í 1911, Føroya Arbeðarafelag í 1925. Og eisini, hvussu hendaan rørsla hevur verið nýtt og misnýtt flokspolitiskt.

Fylkingin roynir eftir førirum at byggja á tað besta í hesum báðum rørslum, tí einans á hendaan hátt kann slóðast fyri munagóðum politiskum starvi her á landi.

Sjálvsagt byrgja vit okkum ikki inni, men líta eisini út um landoddarnar eftir íblástri, so hugmyndafrøðin byggir á tað haldbesta grundarlagið í alheimshøpi.

Ólag

Adrir politiskir flokkar eru afturlitandi og hava læst seg fastar í eina skipan og eitt ólag, sum forða fyri teimum broytingum, ið eru neyðugar, skal ferð koma á eina rættvorðna menning í búskapi, vinnulívi, mentan, skúlskapi, trygd og vælferð samfelagsins.

Fylkingin leggur dent á at bróta niður hesar forðingar og hetta ólag. Vit líta fram-eftir, so tjóðini verður tryggjað haldgott og bærligt grundarlag, nú farið verður inn í næstu öld.

Endamálið er at slóða fyri einum fíelsum, óheftum Føroyum, har fólkid sjálvt leggur kósina og mennist í veruligum og virknum fólkaraði, og har øll fáa rættvísan part av samfelagsliga áðgöðum.

Men til tess kreyst at bróta upp úr nýggjum. Til tess kreyst broyttur hugburður. Til tess kreyst vilji, evni og áráði. Til tess kreyst eitt virkið fólk og virknir politikarar.

Hesi eru verkevni Fylkingarinnar; og á valfundum kring landið heita vit á fólk um stuðul.

Umhugsandi at velja verkamannafylkingina, lista I!

Tórður Jóansson
vælvni
í Sudurstreymoy

Vit líta fram eftir

Verkamannafylkingin stillar upp fyri at veljarin kann hava ein flokk, sum vil verja tann vanliga borgaran. Verja teir borgarar, sum liva frá hondini í munni.

Framtíðin, okkur ungu, skulu hava umstøður at mennast til at kunna taka ímóti teimum avbjóðingum, sum samfelagið setir. Umstøðurnar hjá ungum í útbúgving mugu og skulu bætast munandi, skulu okkur í hesum samfelagnum fáa á góðan av tí, sum í ungdominum bylgist, og sum má fáa gróðrarlíkindi.

Arbeidsloysið millum ung er sera niðurbrotandi fyri ta búning, sum skal til, fyri at okkur ungu kunnu mennast. Fyri at bota um henda vandan, mugu ung hava valmøguleikar, sum eru við til at forða hesi niðurbrotandi.

Tey eldru, sum eftir 40 ára stríð og strev skuldu havt rætt at tíkið seg úr arbeidsmarknaðinum á 60 ára aldri, mugu hava eina sømliga tilveru eftir henda dag. Sum er, hava tey torført við at fáa endarnar at røkka saman. Við at hækka inn-gjaldið til samhaldsfasta høvdu okkur børt munandi um teirra tilverugrundarlag.

Pensjónin, sum í størri mun verður lógd út á arbeidsmarknaðin, má ikki gerast endin á tilveruni hjá teimum gomlu. Skipast má fyri, at hesi ikki verða slept upp á fjall — og haðani líða pinsluleyðdan.

Okur føroyingar mugu miða ímóti at kunna húsast í egnum landi. Og má hetta gerast við at virka tað, okkur eiga, og ikki við at lata 2.000 ársverk gleppa okkum av hondum. Framtaksgrunnurin, sum við sínum 200 milliónum skuldi verða við til at menna vinnuna, hevur nýtt meginpartin av sínum peningi at reka fiskavirki og fiskasølu, meðan okkur enn einans hava eitt bein at standa á.

Skipast skuldi verðið so fyri, at stóran partur av hesum 200 milliónum varð latin til vinnur, sum ikki hava beinleiðis tilknýti til fiskivinnuna. Eg kundi nevnt dømi sum Twin Light, sildarpumpuna og teir nýggi trollemannar.

Hevði verið borið so í bandi, at tilíkar framleiðslur høvdu fingið virkismøguleikar í Føroyum, hevði hetta bæði økt um útflutningsvirðið og givið nýggi arbeidspláss. Somuleiðis hevði hetta givið øðrum áráði til at skapa nýggjar vinnur, sum høvdu verið við til at gjørt búskaparlaga grundarlagið meira fjøltátt.

Og júst hetta metir Fylkingin vera størstu avbjóðing føroyinga, nú farið verður inn í nýggju öldina.

Havast má í huga, at tøkni- og teknískar framfarir eru ikki gagnnýtt. Okkur hava ein lærarskúla, sum ikki hevur havt frálæru innan teld. Hetta ber boð um, at okkur eru afturútsigldir á hesum øki.

Fyri tveimum árum síðani bleiv eitt tilmæli latið landsstýrismanninum í skúlamálum, sum hevði við sær, at øllum skúlum skuldi útvegst eitt ávíst tal av teldum í mun til næmingatalið. Landsstýrismadurin helt hetta tilmælið vera óveruligt og vísti tað á tann hátt frá sær.

Hetta vísir, hvussu afturhaldni og líkasæla hava havt við sær, at okkur ikki hava gagnnýtt tað tilfeingi, sum í fólknum býr, fyri at leggja lunnar undir eitt gott samfelag í Føroyum.

Sum flestum kunngutt, er Verkamannafylkingin ein nýggjur flokkur. Fylkingin bleiv stovnað sum eitt mótmæli ímóti førdum politikkinum hjá hinum flokkunum. Og hevur hesin flokkur havt teir trupulleikar, ið hetta altið hevur við sær. Sjálvt um okkur nú eru komin væl undir land at loysa hesar trupulleikar. Og okkur líta fram-eftir.

Á valinum 1994 fór Verkamannafylkingin til val fyri at loysa nokur mál. Lagnan vildi tað so, at fyri ein stóran part eru hesi mál framvegis óloyst. Hesi mál eru tó av stórum týðningi.

Her kunnu nevast: Løgtingsins umboðsmaður, sum hevur staðið á figgarlógini síðan tá, uttan at hava sæð dagsins ljós.

Eisini kann nevast rættartryggin.

Hvat við undirgrundini? Hava okur ræðið á henni, har teir flestu serfrøðingar vilja vera við, at olja er hóast ikki er borað enn hetta skuldi givið okkum góð kort á hondina, hugsa vit um framtíðarstöðu Føroya.

Eg eri av teirri sannfø-

ing, at verður vissa fingin fyri, at olja er í undirgrundini, kundu okkur latið tey stóru oljufeløgini kappbjóða um rættindini at vinna olju á okkara leiðum. Hetta kundi verið við til at minkað um skuldarpurningin, fyri ikki at siga loyst hann.

Væl av toski er á landgrunninum sum er, men okkur eiga ikki at vænta, at henda nøgd fer at standa við. Toskastovnurin hevur verið troyttur í størri mun, enn hvat gott er.

Á Norðhavinum, har stórt partur av toskinum gítir, verða øki stongd fyri veiðu. Við tí politiska óskili, sum er, verður so givið loyvi at lata trolbátar fara inn í hesi øki, og týna tann stóra toskin, sum er týðandi partur fyri at varðveita henda stovnin.

Havast má í huga, at tað eru ikki smábátar, sum týna stovnin. Latið okkum tí virka fyri, at júst henda vinnan kann rekast á fræls-um grundarlæg.

Fyri at vit kunnu búleikast her á okkara vøkrum klettum, mugu vit arbeiða okkum burtur úr kreppuni. Og hetta gerst best við at vit geva vinnuni, teirri verandi og komandi, karmar til tess.

Fiskurin skal ikki fara óvirkaður av landinum. Okkur kunnu ikki vera rávøruút-flytarar. Hvør er tann, sum er so bláoygdur at meina, at eitt land einans við spar-ingum kann loysa skuldarpurningin? — Tað er eitt sjúkueyðkenni.

Vit arbeiða okkum úr kreppuni, sleppa vit undan sjúkueyðkenninum. Har afturimóti, um vit einans skulu spara okkum úr hesum trupulleikum, fara vit at fáa fleiri sjúkutekin. Arbeidsloysi, størri trýst á ALS, inntøkumiss hjá landskassanum og mistrivnað hjá landsins borgarum. Hetta fyri at nevna nokur dømi.

Verkamannafylkingin vil arbeiða fyri hesum málum og trýsta aðrar flokkar til at virka eftir sama leisti.

Okkum tørvar nýggjar boðskapir og nýggjar tónar frá hinum flokkunum. Helst er júst hetta eitt hitt torføra-sta at fáa eyga á, sum nú er.

Við hesum vil eg takka fyri meg, og lati tykkum hesi álvarsmál til stuðutak-an, við vón um eitt gott verkamannaval.

Arnbjørn í Smiðjuni,
vælvni í Sudurstreymoy